

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 14 maart 2023

Portefeuillehouder: Zevenbergen

Uiterlijke beslistermijn: n.v.t.

Documentnummer: PZH-2023-824314820
(DOS-2007-0018545)**Onderwerp**

Besluiten Mobiliteit en Verstedelijking betreffende ontwikkeling OV-knooppunten Leiden en Dordrecht en HOV-verbinding Leiden-Zoetermeer (verkenning) en Algeracorridor (verkenning en uitvoering) en bereikbaarheid van Voorne-Putten en Haven Rotterdam (verkenning)

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

In het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI) wordt een overzicht gegeven van de onderzoeken en projecten van infrastructuur, inclusief de daarbij horende budgetten en reserveringen. De onderzoeken en projecten voor nieuwbouw en verbetering van infrastructuur zijn complex. Om ons te helpen bij het maken van keuzes zijn PZI-spelregels opgesteld die gebaseerd zijn op wetgeving, provinciaal beleid en procedures. U wordt verzocht conform de PZI-spelregels een voorbereidingsbesluit te nemen over het toekennen van voorbereidingskrediet voor de verkenningfase van de projecten knoop Leiden, knoop Dordrecht en voor Bus RapiT Transit Leiden – Zoetermeer, als onderdeel van het Programma Mobiliteit en Verstedelijking. Het betreft een totaal voorbereidingskrediet van € 2,0 miljoen (prijspeil 2022, jaarlijks te indexeren conform IBOI). Dit betreft de bijdrage van de provincie aan de verkenningen en vormt het financiële kader waarbinnen deze verkenningen gerealiseerd moeten worden.

Daarnaast wordt u verzocht een besluit te nemen over de Algeracorridor die uit twee onderdelen bestaat:

- een uitvoeringsbesluit voor de planstudiefase Algeracorridor met een uitvoeringskrediet van € 14,6 miljoen (prijspeil 2022);
- een voorbereidingsbesluit voor de verkenning naar een langzaam verkeer verbinding met een voorbereidingskrediet van € 0,2 miljoen (prijspeil 2022).

Tot slot wordt u verzocht een uitvoeringsbesluit te nemen met een uitvoeringskrediet van € 1,5 miljoen (prijspeil 2022, jaarlijks te indexeren conform IBOI) voor het programma bereikbaarheid van Voorne-Putten en Haven Rotterdam.

De kredieten worden gedekt vanuit de reeds bestaande reserveringen in het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI) voor deze onderwerpen. Voor de verkenningen geldt dat er binnen het PZI investeringskrediet is gereserveerd voor de uitvoeringsfase.

Inhoud

Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) bevat investeringsprojecten en -programma's waar sprake is van een fysiek ruimtelijke ingreep en waar het Rijk direct financieel bij betrokken is. Dit kan (gedeeltelijke) financiering en aanleg betreffen, maar ook een subsidiëring van projecten of programma's van decentrale overheden. Er wordt inzicht gegeven in de visie van overheden en de ambities en prioritering van de brede opgaven per MIRT-regio, waaronder onze regio Zuidwest Nederland.

Het MIRT heeft een cyclische jaaragenda met een aantal belangrijke momenten. Ieder voorjaar vinden onder regie van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving (BOL) plaats. De minister en staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) gaan dan op werkbezoek bij alle MIRT-regio's waaronder onze regio Zuidwest Nederland. Tijdens deze bezoeken worden procesafspraken gemaakt. Na deze werkbezoeken en vóór het zomerreces vindt met de Tweede Kamer het Commissiedebat MIRT plaats.

Op Prinsjesdag wordt het MIRT Overzicht bij de begroting van het Ministerie van IenW aan de Staten-Generaal aangeboden. Na Prinsjesdag volgen in het najaar de Bestuurlijke Overleggen (BO) MIRT. Samen met de minister van BZK gaan de minister en staatssecretaris van IenW in gesprek met regionale bestuurders over investeringsafspraken. Voor de regio is het BO MIRT een belangrijk moment om (financiële) afspraken te maken met het rijk, met name gerelateerd aan investeringen in infrastructuur. Hierbij proberen we, samen met onze regiopartners, zoveel mogelijk landelijke middelen naar onze regio te halen.

Op 10 november 2022 was het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport voor landsdeel Zuidwest Nederland (BO MIRT ZWN). Wij hebben u hierover op 15 november 2022 geïnformeerd via een GS-brief met kenmerk PZH-2022-820119694 (DOS-2007-0018545). Tijdens dit overleg hebben Rijk, provincie Zuid-Holland, Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de gemeenten Den Haag, Rotterdam, Leiden en Dordrecht gesproken over een gezamenlijke investering van € 4,8 miljard in de bereikbaarheid van Zuid-Holland. Deze investering maakt de bouw van zo'n 170.000 woningen tot 2040 mogelijk, onder meer door de spoorlijn Leiden-Dordrecht de ruggengraat van het openbaar vervoer in Zuid-Holland te maken. De investering zorgt daarnaast voor betere verbindingen binnen Zuid-Holland en met de andere regio's in Nederland. Dat is van groot belang voor de economische kracht van de regio en de samenhang met belangrijke economische locaties in de regio's Amsterdam, Utrecht en Eindhoven. Ook de provincie zal, met uw besluit financieel bijdragen aan deze investering die vele projecten bevat, zoals de Algeracorridor, knooppunt Leiden, knooppunt Dordrecht, de Bus Rapid Transit (BRT)¹ verbinding Leiden – Zoetermeer, maatregelenpakket Voorne-Putten en (de nieuwe multimodale brug voor onder andere) een nieuwe tramverbinding in Rotterdam. Door de gesprekken in het BO MIRT is er op basis van inschatting zicht op honderd procent financiering. De afgesproken budgetten zijn taakstellend.

¹ Bus Rapid Transit (BRT) is een bussysteem waarbij met hoge frequentie en snelheid gereden wordt, dat betrouwbare reistijden combineert met hoge vervoerscapaciteit, dat comfort biedt, en goed herkenbaar is als hoogwaardig vervoerproduct. Het wordt gezien als goed alternatief voor railvervoer.

De projecten CID Binckhorst en Oeververbindingen Regio Rotterdam gaan van de verkenningsfase naar de uitvoeringsfase (planstudie) waarbij de financiering voor de uitvoering is afgesproken in het BO MIRT ZWN. De projecten Oude Lijn (spoor Dordrecht – Leiden inclusief knooppunten) en HOV-corridors (waaronder BRT Leiden – Zoetermeer) gaan van de initiatieffase naar de verkenningsfase en voor deze projecten is zicht op financiering voor de uitvoering door de betrokken partijen.

Project	bijdrage Rijk	bijdrage regio	totaal	
Oude lijn (Leiden - Dordrecht), knooppunten (o.a. knoop Leiden en knoop Dordrecht) en HOV corridors (o.a. BRT Leiden - Zoetermeer)	1.680	465	2.145	*
CID Binckhorst*****	283	287	575	*
Oeververbinding en HOV Oostflank Rotterdam (o.a. nieuwe multimodale oeververbinding, station Stadionpark, nieuwe tramverbinding)	634	654	1.288	*
A16 van Brienenoordcorridor	255	0	255	**
Algeracorridor	0	63	63	***
Voorne Putten en Havens			115	****

Overzicht 1. Financiële afspraken BO MIRT ZWN 2022 in miljoen euro's

* bedrag inclusief BTW en prijspeil 2022

** bedrag inclusief BTW en prijspeil 2021

*** bedrag exclusief BTW en prijspeil 2022

**** bedrag exclusief BTW en prijspeil 2020

***** Rijk informeert regio uiterlijk bij BO Leefomgeving 2023 over resterende bijdrage van € 5 miljoen

In het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI) is een reservering opgenomen van € 80 miljoen voor het Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV, voor de Algeracorridor € 32,1 miljoen (reservering € 10,0 miljoen voor Algeracorridor bijdrage lange termijn en € 22,1 miljoen voor Gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking - Bijdrage Oeververbindingen regio Rotterdam) en voor bereikbaarheid Voorne-Putten / Haven € 11,0 miljoen. De voorstellen zijn derhalve financieel gedekt, maar moeten nog in individuele besluiten worden vastgelegd. Gezien de omvang van de projecten (per project boven de € 10 miljoen en zicht op financiering) vergt dit conform de Regeling projecten en de spelregels PZI besluiten van Provinciale Staten. Dat doen we met bovengenoemde besluiten.

Project	totaal	
Knoop Leiden	190	*
Knoop Dordrecht	130	*
Bus Rapit Transit Leiden - Zoetermeer	69	*
Algeracorridor	31	**
Algeracorridor - langzaamverkeerverbinding	32	**
Voorne Putten en Havens	115	***

Overzicht 2. Financiële afspraken per (deel)project in miljoen euro's

* bedrag inclusief BTW en prijspeil 2022

** bedrag exclusief BTW en prijspeil 2022

*** bedrag exclusief BTW en prijspeil 2020

Voor knoop Leiden, knoop Dordrecht en BRT Leiden – Zoetermeer is er een voorbereidingsbesluit van PS nodig om de verkenningsfase te starten met een bijbehorend voorbereidingskrediet (te dekken vanuit de reservering van € 80 miljoen). De rol van de provincie kan verschillen per verkenning. Naar verwachting zal de provincie opdrachtgever zijn voor de verkenning, planstudie en uitvoering BRT Leiden – Zoetermeer. Aan de andere verkenningen zullen wij een bijdrage willen verlenen.

Voor de Algeracorridor is er een uitvoeringsbesluit van PS nodig om de planuitwerking te starten met een uitvoeringskrediet van € 14,6 miljoen (prijspeil 2022). Tijdens de verkenningsfase van de Algeracorridor is het niet gelukt om het onderzoek naar de langzaamverkeerverbinding zodoende af te ronden om tot een voorkeursalternatief te komen. Hiervoor is nader onderzoek nodig, daarom zal hier het komende jaar nader onderzoek naar gedaan worden. De verkenningsfase zal daarom nog doorlopen. Hiervoor wordt een nieuw voorbereidingsbesluit gevraagd aan PS met een voorbereidingskrediet van € 0,2 miljoen (prijspeil 2022).

In het BO MIRT ZWN hebben Rijk en regio een pakket van maatregelen voorgesteld voor Voorne-Putten. De meeste maatregelen zijn afhankelijk van de Tracéwetprocedure voor aanpassing van de N57 inclusief aansluiting op A15. De enige maatregel die de komende jaren naar de planstudiefase gaat waarvoor de provincie verantwoordelijk is, is de maatregel “Aanpassing Hartelbrug – 2 rijstroken richting Botlektunnel”. Hiervoor is een uitvoeringsbesluit van PS nodig om de planuitwerking te starten met een uitvoeringskrediet van € 1,5 miljoen (prijspeil 2020, jaarlijks te indexeren conform IBOI). De overige maatregelen waar de provincie aan bij draagt blijven nog in de verkenningsfase in afwachting van de aanpassing aan de N57. Als de maatregelen met provinciaal financieel belang naar de planuitwerking gaan zullen wij dit voorleggen aan PS.

In het volgende overzicht is aangegeven om hoeveel budget het gaat per project voor de betreffende fase en waar de dekking gevonden wordt binnen het PZI.

Project	Naam in PZI	Reservering PZI-totaal	Krediet voor fase	Realisatie krediet
Knoop Leiden	Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV	80,0	1,10	-
Knoop Dordrecht	Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV		0,70	-
Bus Rapi Transit Leiden - Zoetermeer	Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV		0,20	-
Algeracorridor	Gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking - Bijdrage Oeververbindingen regio Rotterdam	22,1	-	14,60
Algeracorridor - langzaamverkeerverbinding	Algeracorridor bijdrage lange termijn	10,0	0,20	-
Voorne-Putten: Aanpassing Hartelbrug, 2 rijstroken richting botlektunnel	Bereikbaarheid Voorne-Putten / Haven	11,0	-	1,50

Overzicht 3. Financiën projecten in relatie tot PZI in miljoen euro's exclusief BTW

Voor de nieuwe multimodale brug voor onder andere een nieuwe tramverbinding in Rotterdam heeft Gedeputeerde Staten, onder voorbehoud dat aan de wettelijke regels is voldaan, een subsidiebijdrage van € 10 miljoen euro inclusief BTW toegezegd, dit betekent € 8,3 miljoen exclusief BTW (prijspeil 2022, over de indexering worden nog nadere afspraken gemaakt en vastgelegd in een bestuursovereenkomst). De opdrachtgever voor dit project is Rotterdam, de provincie draagt hieraan bij. De dekking hiervoor zal komen uit de algemene middelen (begrotingsaldo). Parallel aan dit besluit zal de financiële verwerking plaatsvinden via de Kadernota 2024. Op dit moment wordt gestart met de planuitwerking als onderdeel van de initiatieffase. Daarbij is zicht op financiering nog niet verplicht. Echter bij het voorbereidings- en uitvoeringsbesluit is dit wel noodzakelijk.

Proces

De benoemde projecten in dit voorstel hebben allemaal lange doorlooptijden en worden uitgevoerd met meerdere partijen. En elk project kent een eigen organisatie en proces. De verwachting is dat de verkenningfase van BRT Leiden – Zoetermeer ongeveer een jaar zal duren, net als de verkenningfase van de langzaamverkeerverbinding bij de Algeracorridor. Gezien de grootte van de projecten bij de knopen hebben wij afstemming gehad met de sector (ingenieursdiensten) om te zorgen dat de markt de vraag aan kan. Dit heeft ervoor gezorgd dat de projecten gefaseerd aanbesteed worden. Voor de verkenningfase van knoop Leiden is de verwachting dat voor de zomer 2023 gestart kan worden met de verkenningfase en dat deze 2 à 3 jaar in beslag zal nemen. Voor knoop Dordrecht is de verwachting dat deze later zal starten door de afspraken over fasering van de aanbestedingen. De doorlooptijd van de verkenning van knoop Dordrecht wordt ook geschat op 2 à 3 jaar. Elk project kent ook een eigen participatieproces.

Procedure

Gedeputeerde Staten is voorafgaand aan het BO MIRT Zuid-West Nederland geïnformeerd over de voorliggende afspraken in het BO MIRT ZWN van 10 november 2022 en heeft ingestemd om deze afspraken te maken. Deze afspraken zijn samen met de regiopartners MRDH, Den Haag, Rotterdam, Leiden en Dordrecht en het Rijk gemaakt, onder voorbehoud van instemming van PS, en dragen bij aan mobiliteitsverbeteringen die nodig zijn voor de woningbouwopgave. U bent hierover geïnformeerd via een GS-brief met kenmerk PZH-2022-820119694 (DOS-2007-0018545).

In het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI) wordt een overzicht gegeven van de onderzoeken en projecten voor nieuwbouw, verbetering en onderhoud van infrastructuur, inclusief de daarbij horende budgetten en reserveringen. Hierover worden afzonderlijk en op programmaniveau (Kadernota, PZI) besluiten genomen, volgens de kaders van de Regeling Projecten Zuid-Holland, die door Provinciale Staten is vastgesteld. Zeker de onderzoeken en projecten voor nieuwbouw en verbetering van infrastructuur zijn complex. Er wordt een breed scala aan ambities gediend, van bereikbaarheid en leefbaarheid tot ruimtelijke ontwikkeling en economie. Er wordt samengewerkt met andere overheden, maatschappelijke partijen en bedrijven. De doorlooptijd van vroege ideevorming tot realisatie is lang en beslaat soms zelfs meerdere bestuursperiodes. De beschikbare financiële middelen en personele middelen (zowel binnen de investeringsbudgetten als beleidsmatig) maken keuzes nodig tussen alle behoeftes, wensen en ideeën. Deze complexiteit vraagt op bepaalde punten maatwerk, maar tegelijk ook juist om het proces en besluiten scherp en consequent te doorlopen. Dit vraagt om transparantie en duidelijkheid over afwegingen. Interne en externe samenwerking verloopt beter en efficiënter als we weten wat we van elkaar (mogen) verwachten. Daarom hebben we in september 2022 de PZI-spelregels opgesteld die ons hierbij een handvat bieden.

De PZI-spelregels zijn gebaseerd op wetgeving, provinciaal beleid en procedures en breed bekende bronnen voor infrastructuurplanning. Aan de basis staat onder andere het vastgestelde initiatiefvoorstel aan Provinciale Staten met onderwerp “Procedureregeling Projecten MPI; Wijziging Procedureregeling Grote Projecten” van maart 2008 dat bij projecten die het bedrag van € 10 miljoen overschrijden voorafgaand aan de start van de verkenningfase en de realisatiefase een ontwerpbesluit aan Provinciale Staten voorleggen, waarbij Provinciale Staten formeel kunnen besluiten dat de betreffende fase zal mogen aanvangen.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 februari 2023, met het besluitnummer PZH-2023-824321386;

Gelet op de Regeling Projecten Zuid-Holland;

Besluiten:

1. Vast te stellen een voorbereidingskrediet van € 1.100.000,00 (prijspeil 2022, jaarlijks te indexeren conform IBOI) voor de verkenningsfase knoop Leiden die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor het Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV.
2. Vast te stellen een voorbereidingskrediet van € 700.000,00 (prijspeil 2022, jaarlijks te indexeren conform IBOI) voor de verkenningsfase knoop Dordrecht die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor het Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV.
3. Vast te stellen een voorbereidingskrediet van € 200.000,00 (prijspeil 2022, jaarlijks te indexeren conform IBOI) voor de verkenningsfase Bus Rapid Transit Leiden - Zoetermeer die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor het Programma Mobiliteit en Verstedelijking ontwikkeling OV-knooppunten en HOV.
4. Vast te stellen een uitvoeringskrediet van € 14.600.000,00 (prijspeil 2022) voor de uitvoeringsfase Algeracorridor die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor het Gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking – Bijdrage Oeververbindingen regio Rotterdam.
5. Vast te stellen een voorbereidingskrediet van € 200.000,00 (prijspeil 2022) voor de verkenningsfase langzaamverkeerverbinding bij de Algeracorridor die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor de Algeracorridor bijdrage lange termijn.
6. Vast te stellen een uitvoeringskrediet van € 1.500.000,00 (prijspeil 2020, jaarlijks te indexeren conform IBOI) voor de maatregel "Aanpassing Hartelburg – 2 rijstroken richting Botlektunnel" die gedekt wordt uit de reservering in het PZI voor Bereikbaarheid Voorne-Putten / Havens.

Den Haag, 10 mei 2023

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier
B.S.M. Sepers

Voorzitter
drs. J. Smit

Bijlagen:

- GS-brief met onderwerp “Informereren PS uitkomsten BO MIRT GVC 9 nov 22 en BO MIRT ZWN 10 nov 22” met kenmerk PZH-2022-820119694 (DOS-2007-0018545).
- Bijlage bij GS-brief - Kamerbrief met onderwerp “Bestuurlijke Overleggen MIRT 9, 10 en 11 november 2022, voortgang MIRT, moties en toezeggingen MIRT” en kenmerk “IENW/BSK-2022/271618”)

Den Haag, 14 maart 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

voorzitter
drs. J. Smit